

Het leven in HAITI na de orkaan Matthew

Verslag van Chantal Dehandschutter vanuit Port-au-Prince

november 2016

Een nare vaststelling

Op 4 oktober 2016 vernietigde orkaan Matthew een groot deel van het Noord-Westen en het Zuiden van Haiti. Enkele dagen nadien waagde Enden, één van onze zusters, het om toch naar Ti Rivyè in het Noord-Westen te gaan. Ze zag daar dat de mensen niet alleen hun huis verloren maar ook hun velden met mais, pitimi (een soort kleine mais) arachidenoten, aubergines en hun gekweekte groenten in hun tuintjes. Ook verdronken er geiten, kippen en varkens. Men stelde dagen nadien vast dat er grote scheuren waren gekomen in het huis van de zusters. Er moet dus een grondverschuiving gebeurd zijn onder de fundamenteën. Men vreesde dat er nog meer scheuren zouden komen. Het huis is dus helemaal niet veilig meer.

Eerste hulp

De bekommernis voor het Noord-Westen en het Zuiden van Haiti liet ons niet meer los en we zochten hoe we zouden kunnen helpen. Met het geld dat we al aankregen kochten we vooral medicamenten, alsook gereedschap (schoppen en rijven) om op het veld te werken.

We kregen van een grootwarenhuis in onze buurt zeep, tandpasta en tandenborstels.

Op zat. 29 oktober maakten we met enkelen 103 zakjes waarin we één stuk van elk staken.

Haitianen zijn fier en hechten veel belang aan hygiëne. Dat ze nu materiaal kregen om hun tanden te poetsen maakte hen héél blij. Zelf konden ze zich dat nooit aanschaffen. We zouden dit dan uitdelen bij het bezoek van de 'mobile clinic'. Dit was hier een pickup met een chauffeur-vrijwilliger waarin een verpleegster meereed. Zij heeft een aantal medicamenten en zalven bij om eenvoudige problemen van kinderen en volwassenen op te lossen. (Op plaatsen met openbaar vervoer neemt ze de bus om bepaalde wijken te bezoeken. Zonder openbaar vervoer trekt zij te voet naar zieken).

Vullen van zakjes met zeep, tandpasta, tandenborstels

Tot in de verre uithoeken

Hoe zijn wij er toe gekomen om te beslissen naar welke streek en gemeenschap we zouden rijden om hulp te bieden? Wel, we bouwen bij aan ons huis in de straat Babiole in Port-au-Prince. We namen hiervoor een ingenieur in dienst uit de streek van Okay, in het Zuiden van Haiti. Ook het dak van zijn huis werd door de orkaan Matthew weggerukt. Door deze man zijn we in contact gekomen met Pater Yves, de pastoor van zijn parochie. Hij was helemaal op de hoogte van de problemen van de afgelegen streek.

Op maandag 31 oktober, in de vroege morgen, kwam de chauffeur van Pater Yves met een pickup naar ons om alle medicatie en ander gerief op te halen. Samen met hem reden we met 3 zusters van ICM naar de provincie Okay. Na vier uur rijden kwamen we in het dorp Carrefour Joute aan.

Na het eten van onze boterhammen op de middag gingen we naar het dispensarium van de parochie waar heel wat mensen zaten te wachten. De registratie was al gedaan door de lokale verpleegsters. De consultaties hier werden door Esther, één van mijn medezusters, gedaan.

Stella en ik zorgden voor de aangegeven medicatie die uit grotere verpakkingen genomen wordt, het voorziene aantal stuks geteld, in zakjes gedaan en aan de patiënt gegeven met de nodige uitleg voor ieder.

Registratie van te verzorgen kinderen en volwassenen

Erger dan we dachten

We keerden 's avonds terug naar de pastorij met een goed gevoel want we zagen dat de mensen tevreden waren en met weinig geld toch geholpen werden. Die avond vertelde de pastoor hoe het ganse dak van de pastorij weggevlogen was. Alle kleding, boeken, papieren en matrassen werden doorweekt door de grote regenval die door de plafonds gutste.

De volgende dag, na de mis en ontbijt, werden de dozen terug dichtgebonden want deze keer zou de tocht naar nog verder afgelegen huizen te voet gebeuren. Geen motor of auto kon die plaats bereiken. De tamelijk zware dozen met medicatie werden door enkele jonge mannen naar boven op de berg gedragen. Wijzelf hadden een gids, die met ons drie mee de berg opging. Het was niet zo eenvoudig als het er uitzag. Eerst een kleine rivier oversteken via een in het water gevallen boom. Ik had wel even schrik om mijn evenwicht te verliezen. Eens dat voorbij moesten we verschillende keren over omgewaaide cocosnotenbomen stappen. Aan losse en gladde stenen ontbrak het ook niet. Na een uur klimmen kwamen we eindelijk aan de kapel van St. Bernadette die ook een groot deel van het dak verloor. Ook de school rechtover de kapel kan niet meer gebruikt worden. Er is dus geen school voor de kinderen in die streek. Daar ook hadden de lokale verpleegsters hun werk met de nodige inschrijvingen. Kinderen kwamen met huidinfecties door een tekort aan hygiëne. Velen waren verkouden. Er kwamen ook volwassenen met te hoge bloeddruk, met grote wonden aan hun voeten door in spijkers van planken te trappen, na de orkaan. Met de nodige ontsmetting, verzorging, medicatie en een kleinigheid keerden de mensen terug naar hun woning als ze deze nog hadden. Wij zijn er van overtuigd dat geen enkele organisatie zulke plaatsen bereikt. Zo zijn er heel veel mensen die in de steek gelaten worden.

De vernielde school in St. Bernadette

Vernielde huizen in St. Bernadette

Voor we vertrokken

Op de laatste dag van ons verblijf vroeg de pastoor ons om nog naar een andere kapel op berg Salomon te gaan. Deze keer met de auto. Wat er van de kapel nog te zien was waren alleen drie muren. De houten banken waren allemaal gebroken omdat er cementblokken opgevallen waren. Daar in die ruimte konden we toch de 'mobile clinic' inrichten. Heel wat jonge moeders kwamen met hun zieke baby's met hoge koorts. Anderen kwamen met wonden, veroorzaakt door de orkaan. Niemand had materiaal om de wonden te verzorgen, Voor we terug huiswaarts keerden toonden enkele verantwoordelijken van de kapel de plaats waar hun huis had gestaan. Dezen die nog een huis hadden deelden nu hun ruimte met deze die er geen meer hadden. Daarmee was het tijd om terug naar Port-au-Prince te rijden. We lieten onze medicatie achter in het dispensarium. Mensen met wonden zouden daar nog naartoe komen voor verdere verzorging. Hopelijk kunnen we er nog terugkomen naar deze afgelegen dorpen en huizen in de bergen. Het was een hele ervaring.

Wat mij heel hard getroffen heeft is dat de mensen niet bij de pakken gaan zitten en lamenteren. Neen, ze toonden ons hoe ze al nieuw leven in de natuur zagen. Ze zegden: "Wij hebben hoop, wij willen volhouden en we krijgen de nodige kracht van God die ons nog nooit in de steek gelaten heeft om te doen wat we voor onszelf en anderen kunnen doen".

Wijzelf bewonderen hun moedige houding. Hun samenwerken in deze harde omstandigheden geeft hen de kracht om te doen wat best gebeurt, met veel geduld en dag na dag.